

СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ ЖУРНАЛ ВНУТРІШНЬОЇ ТА СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ

THE EAST EUROPE JOURNAL
OF INTERNAL AND FAMILY MEDICINE

Засновники

Харківська медична академія післядипломної освіти,
Харківська обласна організація «Асоціація лікарів
загальної практики — сімейної медицини»

Рекомендовано до друку Вченою радою
Харківської медичної академії післядипломної освіти
(Протокол № 7 от 06.12.2022 р.)

Заснований у 2014 року
Виходить 2 рази на рік

Свідоцтво про державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформації
серія КВ 322107-12007117 від 25.03.2016 р.

**Науково-практичний журнал з дистанційної
освіти**

**Журнал внесено в міжнародні наукометричні
системи:** Cross Ref, Index Copernicus, Academic
Resource Index, WorldCat, Scientific Indexing Services,
DRJI, ROAD, Citefactor, Open Academic Journals Index,
Global Impact Factor, ESCI, Universal Impact Factor,
Science Index, Google Scholar, база даних «Наукова
періодика України».

Відповідальний секретар Двояшкіна Ю.І., Сікало Ю.К.
Заст. відповідального секретаря

Хоменко Л.О., Журавльова А.К., Лопіна Н.А.

Розробники та модератори сайту журналу
Лопіна Н.А., Рогачова Т.А.

Дизайн обкладинки Кулик В.В.

Комп'ютерна верстка Десятникова М.В.
Ум. друк. арк. 12,00.

Електронна адреса журналу:

<http://www.internalmed-journal.in.ua/>

Для кореспонденції: teraprevm@med.edu.ua

ФАКТ

Видавництво «ФАКТ»
61166, Харків, вул. Бакуліна, 11, оф. 2-26
Тел./факс: (050) 323-22-01
E-mail: publish_fakt@ukr.net
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3172 від 22.04.2008.

Виготовлено у ФОП В. Є. Гудзинський
Україна, 61072, м. Харків, вул. 23-го Серпня, 27.
Тел./факс: (050)343-66-17.

Журнал внесено до Переліку наукових фахових видань
України з медичних наук Додаток 1 до наказу N 409
від 17.03.2020 р.

Шеф-редактор

Корж О.М.

Головний редактор

Опарін О.А.

Заступники головного редактора

Журавльова Л.В., Белозьоров І.В., Лаврова Н.В.

Редколегія:

Алієв Д.А. (Азербайджан), Бабак О.Я., Біловол О.М.
Білоусова О.Ю., Благовещенська А.В., Бойко В.В.,
Болотна Л.А., Георгіянц М.А., Долуда С. М.,
Железнякова Н.М., Звягінцева Т.Д., Касьянова О.М.,
Корж М.О., Кочуєва М.М., Кочуєв Г.І., Краснокутський С.В.,
Марченко В.Г., Михайлов Б.В., Опарін А.Г.,
Пасієшвілі Л.М., Робак І.Ю., Скрипник І.М., Фадеєнко Г.Д.,
Фролова Т.В., Харченко Н.В., Хвисьок М.І., Яременко О.Б.

Редакційна рада:

Абдулаєв Р.Я. (Харків), Алієв А.Д. (Азербайджан),
Баран Д. (Румунія), Бодня К.І. (Харків),
Бука С. (Латвія), Волосовець О.П. (Київ),
Волошина О.Б. (Одеса), Гарюк Г.І. (Харків),
Грищенко О.В. (Харків), Жаловага А.С. (Польща),
Імонов М.С. (Таджикистан), Калда Р. (Естонія),
Козідубова В.М. (Харків), Кокко С. (Фінляндія),
Лабаш П. (Словаччина), Літовченко Т.А. (Харків),
Майкова Т.В. (Дніпропетровськ), Немец Ю.
(Словаччина), Ніколенко Є.Я. (Харків),
Орновський М. (Польща), Орловський В.Ф. (Суми),
Пархоменко Л.К. (Харків), Сабіров Д.М. (Узбекистан),
Салакс Ю. (Латвія), Сенаторова Г.С. (Харків),
Сергієнко О.І. (Харків), Сидорчук Л.П. (Чернівці),
Хіміон Л.В. (Київ), Шадманов А.К. (Узбекистан),
Шамсієв А.М. (Узбекистан), Швець О.В. (Київ),
Шекера О.Г. (Київ)

Зміст

ПИТАННЯ ГАСТРОЕНТЕРОЛОГІЇ.
ОРИГІНАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

- Проф. Т.Д. Звягінцева, доц. А.І. Чернобай
Метаболічно-асоційована жирова хвороба печінки та мікробіота кишечника: патогенетичні взаємозв'язки та терапевтичні мішені 4
- Проф. О.І. Сергієнко, проф. А.Г. Опарін, доц. А.Е. Новохатня
Нові підходи в діагностиці та лікуванні неалкогольної жирової хвороби печінки 12
- Проф. О.А. Опарін, О.М. Каширицева
Оптимізація лікування гастроєзофагеальної рефлюксної хвороби з супутнім ожирінням: нові підходи та перспективи. 18

ПИТАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ МЕДИЦИНИ.
ОРИГІНАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

- Проф. О.А. Опарін, доц. Б.А. Рогожин, проф. О.І. Сердюк
Паліативна допомога: еволюція філософсько-соціальних уявлень 24

ПИТАННЯ ЕНДОКРИНОЛОГІЇ.
ОРИГІНАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

- Проф. Л.С. Бабінець, асп. О.С. Земляк, докторантка І.М. Галабіцька
Ендотоксикоз і запалення як предиктори поглиблення функціональної недостатності підшлункової залози при хронічному панкреатиті у поєднанні із цукровим діабетом 2 типу 37

ПИТАННЯ ЕНДОКРИНОЛОГІЇ.
СИМПОЗІУМ

- Проф. Л.В. Журавльова, асист. Т.А. Рогачова, доц. Н.В. Сокольнікова, доц. О.О. Янкевич
Інсулінорезистентність і серцево-судинні захворювання: фокус на спільне в патогенезі і лікуванні 46

ПИТАННЯ ТЕЛЕМЕДИЦИНИ.
ОГЛЯД

- Проф. Л.В. Журавльова, доц. М.О. Олійник, доц. В.О. Федоров, доц. Ю.К. Сікало
Досвід використання платформи віртуальних клінічних випадків CASUS під час підготовки студентів на кафедрі внутрішньої медицини 55

ПИТАННЯ ФІЛОСОФІЇ МЕДИЦИНИ.
ОГЛЯД

- Проф. Ж.Д. Семидоцька, доц. І.О. Чернякова, доц. О.В. Авдєєва
Мистецтво лікування в епоху постмодерну. 63

ПИТАННЯ КАРДІОЛОГІЇ.
ОГЛЯД

- Проф. О.М. Корж
Сучасна антиангінальна фармакотерапія: вибір оптимального вирішення проблеми 70

ПИТАННЯ КОМОРБІДНОЇ ПАТОЛОГІЇ.
ОРИГІНАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

- Проф. Н.О. Кравчун, доц. І.П. Дунаєва, доц. О.Л. Яковенко, проф. П.П. Кравчун
Коморбідний пацієнт: міждисциплінарна проблема (огляд літератури) 76
- Асп. Н.В. Семенова, доц. Т.М. Опаріна
Оцінка ефективності комбінованого лікування у пацієнтів з коморбідним перебігом ХОЗЛ та ГЕРХ 80

Contents

THE QUESTION OF THE GASTROENTEROLOGY.
THE ORIGINAL STUDY

- Prof. T.D. Zvyagintseva, assoc. prof. A.I. Chernobay
Metabolic-associated fatty liver disease and gut microbiota: pathogenetic relationships and therapeutic targets 4
- Prof. O.I. Sergienko, prof. A.G. Oparin, assoc. prof. A.E. Novokhatnya
New approaches in the diagnosis and treatment of non-alcoholic fatty liver disease 12
- Prof. O. Oparin, O. Kashyrtseva
Optimization of gastroesophageal reflux disease treatment with concomitant obesity: new approaches and perspectives 18

THE QUESTION OF THE SOCIAL MEDICINE.
THE ORIGINAL STUDY

- Prof. O.A. Oparin, assoc. prof. B.A. Rogozhin, prof. O.I. Serdyuk
Palliative care: the evolution of philosophical and social developments 24

THE QUESTION OF THE ENDOCRINOLOGY.
THE ORIGINAL STUDY

- Prof. L.S. Babinets, asp. O.S. Zemlyak, doctorant I.M. Halabitska
Endotoxemia and inflammation as predictors of the deepening of pancreatic functional insufficiency in chronic pancreatitis in combination with type 2 diabetes. 37

THE QUESTION OF THE ENDOCRINOLOGY.
SYMPOSIUM

- Prof. L.V. Zhuravlyova, asst. T.A. Rohachova, assoc. prof. N.V. Sokolnikova, assoc. prof. O.O. Yankevich
Insulin resistance and cardiovascular diseases: focus on common in pathogenesis and treatment. 46

THE QUESTION OF THE TELEMEDICINE.
REVIEW

- Prof. L. Zhuravlyova, assoc. prof. M. Oliinyk, assoc. prof. V. Fedorov, assoc. prof. Y. Sikalo
Experience of using the platform of virtual clinical cases CASUS during the training of students at the department of internal medicine 55

THE QUESTION OF THE PHILOSOPHY OF MEDICINE.
REVIEW

- Prof. Zh. Semydetska, assoc. prof. I. Chernyakova, assoc. prof. O. Avdeyeva
The art of medicine healing in the postmodern epoch 63

THE QUESTION OF THE CARDIOLOGY.
REVIEW

- Prof. O.M. Korzh
Contemporary antianginal pharmacotherapy: choosing the optimal solution to the problem 70

THE QUESTION OF THE COMORBID
PATHOLOGY. THE ORIGINAL STUDY

- Prof. N.O. Kravchun, assoc. prof. I.P. Dunaieva, assoc. prof. O.L. Yakovenko, prof. P.P. Kravchun
Comorbid patient: an interdisciplinary problem (literature review) 76
- Asp. Nataliia Semenova, assoc. prof. T.M. Oparina
Evaluation of the effectiveness of combined treatment in patients with comorbid COPD and GERD. 80

ПИТАННЯ РЕВМАТОЛОГІЇ. ОГЛЯД

Проф. О.М. Корж, канд. мед. наук І.В. Корж
Хронічна серцева недостатність та остеопороз: етіологічні та клініко-патогенетичні взаємозв'язки 84

ПИТАННЯ ІСТОРІЇ МЕДИЦИНИ. ОРИГІНАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

Проф. І.Ю. Робак, доц. В.А. Альков, доц. Г.Л. Демочко
Теоретико-методологічні засади дослідження проблем медичного краєзнавства в контексті історії медичного повсякдення 90

ПИТАННЯ СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ. ДІАГНОСТИКА

Проф. О.М. Корж, асист. Я.М. Филенко
Клініко-патогенетичне значення оментину 95

ПИТАННЯ РЕАБІЛОЛОГІЇ. ОРИГІНАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

Доц. П.Є. Ливак, Л.М. Буткевич
Відсмоктувальний (дренажний) принцип в класичному лікувальному масажі 99
Доц. І.О. Корженко, О.В. Коновалова
Використання апарату термовакуум у фізичній реабілітації при порушеннях постави. 105
Доц. А.В. Яловик, В.В. Буткевич
Переваги проведення лікувального класичного масажу сухим методом без змащувальних засобів. 112

ПИТАННЯ ПСИХІАТРІЇ. ОГЛЯД

Проф. В.М. Козідубова, доц. О.Ю. Гончарова, проф. С.М. Долуда
Діагностика та лікування реактивних психозів 118
Проф. С.М. Долуда, доц. Е.М. Баричева, доц. О.В. Гурницький
Сучасні форми психогенних параноїдів 125

ПИТАННЯ ПСИХОДЕРМАТОЛОГІЇ. ОРИГІНАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

Проф. М.В. Маркова, асп. Г.В. Скребцова
Особливості клінічної складової континууму психологічної адаптації-деадаптації у хворих дерматологічного профілю з різним рівнем вітальної загрози. 130

ПИТАННЯ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ. ОРИГІНАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

Проф. Г.П. Кузьміна, асист. О.М. Лазаренко
Сучасні реалії підготовки лікаря-інтерна за спеціальністю «внутрішні хвороби» в рамках європейських стандартів післядипломної освіти. 142

ПИТАННЯ ІСТОРІЇ МЕДИЦИНИ. ОГЛЯД

Проф. М.О. Корж, доц. О.А. Диннік, к.б.н. О.А. Нікольченко, К.М. Самойлова, І.Б. Тимченко
Професор Юлій Федорович фон Фінк і ситенківська ортопедична школа (до 115-ліття Інституту ім. проф. М. І. Ситенка). 146

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ

Банк тестів 166

THE QUESTION OF THE RHEUMATOLOGY. REVIEW

Prof. O.M. Korzh, PHD I.V. Korzh
Chronic heart failure and osteoporosis: etiological and clinical-pathogenetic relationships 84

THE QUESTION OF THE HISTORY OF MEDICINE. THE ORIGINAL STUDY

Prof. Ihor Robak, assoc. prof. Volodymyr Alkov, assoc. prof. Hanna Demochko
Theoretical and methodological principles of medical local study problems' research in the context of history of medical everyday life 90

THE QUESTIONS OF THE FAMILY MEDICINE. DIAGNOSTICS

Prof. O.M. Korzh, asst. Y.M. Fylenko
Clinic and pathogenic significance of omentin. 95

THE QUESTION OF THE REHABILITATION. THE ORIGINAL STUDY

Assoc. prof. P. E. Livak, L.M. Butkevych
Suction (drainage) principle in classical therapeutic massage 99
Assoc. prof. I.O. Korzhenko, O.V. Konovalova
The use of the thermal vacuum apparatus in physical rehabilitation for violations of posture. 105
Assoc. prof. A.V. Yalovyk, V.V. Butkevych
Benefits of a therapeutic classic dry massage without lubricants 112

THE QUESTION OF THE PSYCHIATRY. REVIEW

Prof. V.M. Kozidubova, assoc. prof. O. Yu. Goncharova, prof. S.M. Doluda
Diagnosis and treatment of reactive psychoses. 118
Prof. S.M. Doluda, assoc. prof. E.M. Barycheva, assoc. prof. O.V. Gurnytskyi
Modern forms of psychogenic paranoids 125

THE QUESTION OF THE PSYCHODERMATOLOGY. THE ORIGINAL STUDY

Prof. M.V. Markova, asp. H.V. Skrebtsova
Features of the clinical component of psychological adaptation-disadaptation continuum in patients with a dermatological profile with different levels of vital threat 130

THE QUESTION OF THE MEDICAL EDUCATION. THE ORIGINAL STUDY

Prof. G.P. Kuzmina, asst. O.M. Lazarenko
Current realities of the training of internal physicians in the specialty of «internal diseases» within the european standards of post-graduate education 142

THE QUESTION OF THE HISTORY OF MEDICINE. REVIEW

Prof. Mykola Korzh, assoc. prof. Oleksii Dymnik, PhD Olga Nikolchenko, Samoilo Kateryna, Irina Timchenko
Professor Julii Fedorovych von Fink and the sytenko orthopedic school (to the 115th anniversary of the Sytenko Institute) (to the 115th anniversary of the Sytenko Institute) 146

DISTANCE EDUCATION

Bank of tests 166